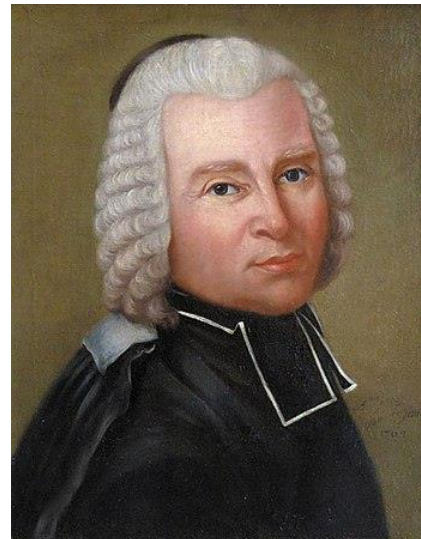

Nicolas Louis de Lacaille i l'estudi de l'hemisferi sud (1713-1762, França)

Nicolas-Louis de Lacaille, va ser un astrònom i matemàtic francès nascut l'any 1713 a Rumigny. És reconegut actualment per haver descobert i posat nom a nombroses estrelles i constel·lacions.

Va demostrar des de la seva infància una gran capacitat per aprendre matemàtiques i astronomia, així com un interès profund per als coneixements teològics. Després de la mort del seu pare, va quedar condemnat a la pobresa però el Duc de Bourbon, al veure que era un noi molt intel·ligent, va pagar la seva formació acadèmica, primer a Nantes i després a París, on va cursar la carrera de Teologia al prestigiós Col·legi de Lisieuxs.

De totes maneres, després de graduar-se no va acceptar ser sacerdot, però es va convertir en abat. Més endavant es va desentendre de la carrera religiosa per poder centrar-se plenament en l'estudi de les disciplines científiques.

L'any 1737 va treballar a l'Observatori de París, on va forjar una gran amistat amb l'astrònom Jacques Cassini, qui li va donar feina com a inspector en els treballs de mesura de l'arc meridiana des de Perpinyà a Dunkerque. Després de dos anys, va corregir els errors comesos per Cassini en la publicació que aquest va fer l'any 1718. Com a recompensa per aquesta gran feina va ser admès a l'Acadèmia Real de les Ciències l'any 1741 i nomenat professor de matemàtiques a la Universitat de Mazarin, on a partir del 1746 va disposar d'un observatori creat a partir de les seves indicacions. Va ser l'autor de diversos llibres de text influents i un ferm defensor de la teoria gravitacional newtoniana.

Mentre treballava en aquest centre, va poder organitzar una expedició astronòmica (1750-1754) a Sudàfrica per observar el cel de l'hemisferi sud i estudiar-ne les seves constel·lacions. Allà va construir un observatori on va treballar durant més de dos anys posicionant quasi 10.000 estrelles. També va descobrir 42 objectes nebulosos i a més va descriure 14 noves constel·lacions que va batejar amb noms que han perdurat fins els nostres dies. Entre altres coses, va determinar les paral·laxis lunars i solars, va mesurar el radi de la Terra a l'hemisferi sud (va suggerir que la Terra estava més aplanada cap al pol sud que cap al nord)... era una calculadora incansable.

Finalment, va tornar a França en 1754 i es va dedicar a redactar diverses obres on va anar exposant les conclusions a les que havia arribat després de la seva exitosa expedició, com per exemple: *Astronomiae fundamenta* (1757), *Coelum australe stelliferum* (1763) ... A més, es va encarregar de donar-li nom al cometa Halley.

Va morir prematurament l'any 1762 per afecció de gota i la dedicació excessiva a la seva feina.